

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba v dedičskej veci po poručiťke **E. T.**, zomrelej X., vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. D 750/2001, o dovolaní Ing. J. T., bývajúceho v Ž., zastúpeného JUDr. V. J., advokátom so sídlom v Ž. Č., proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2007 sp.zn. 5 CoD 24/2007 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29. novembra 2007 sp.zn. 5 CoD 24/2007 a uznesenie Okresného súdu Žilina z 30. júla 2007 č.k. D 750/2001-161 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Žilina na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina z 30. júla 2007 č.k. D 750/2001-161, ktorým bol vymedzený rozsah majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve poručiťky a jej pozostalého manžela, výška jeho dlhov ako i určenie, čo z tohto majetku patrí do dedičstva a čo patrí pozostalému manželovi, a ktorým bola ďalej určená všeobecná cena majetku patriaceho do dedičstva, výška jeho dlhov, čistá hodnota dedičstva a potvrdené nadobudnutie dedičstva, ako aj určená odmena a hotové výdavky notára ako súdneho komisára a uložená povinnosť dedičom zaplatiť náhradu trov konania. Potvrdenie uznesenia odôvodnil jeho vecnou správnosťou poukazujúc na to, že v rozhodnutí prvostupňového súdu nezistil žiadne pochybenie.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie Ing. J. T. ako jeden z dedičov poručiťky. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.). Vyčítal odvolaciemu súdu, že mu nedoručil vyjadrenie spoludediča Ing. Ľ. T. k odvolaniu a že sa nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami, čím nerešpektoval jeho právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia.

Spoludedič Ing. Ľ. T. vo vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému uzneseniu odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníkom dedičského konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. dovolateľ tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm.f/.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm.f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp.zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V spojitosti s § 167 ods. 2 O.s.p. toto ustanovenie primerane platí aj pre odôvodnenie uznesenia súdu. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru dovolacieho súdu bolo takouto vadou postihnuté i konanie pred odvolacím súdom v prejednávanej veci (a inak i jemu predchádzajúce konanie pred súdom prvého stupňa).

Z odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia je zrejmé, že odvolací súd sa s odvolacími námietkami dovolateľa vysporiadal len konštatovaním, že v rozhodnutí prvostupňového súdu nezistil žiadne pochybenie. Takéto odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavke na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Uvedený nedostatok nemožno zhojiť ani prípadným poukazom na dôvody uznesenia súdu prvého stupňa, pretože i v tomto rozhodnutí absentuje riadne a presvedčivé odôvodnenie skutkových a právnych záverov, z ktorých vychádzal prvostupňový súd pri rozhodovaní o dedičstve. Z odôvodnenia prvostupňového uznesenia napr. nevyplýva, akým výpočtom dospel súd prvého stupňa k záveru o výške tzv. náhradovej pohľadávky z vyporiadania majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov 178 284 Sk a prečo v rámci tohto vyporiadania do dedičstva zahrnul celý podiel na dome súp.č. 238 v kat.úz. Ž.. Odkaz na postup podľa zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom bez toho, aby boli konkrétne označené pozemky, u ktorých bol uplatnený tento postup, aj s označením ich výmery, a bez toho, aby bolo uvedené, u ktorých dedičov sú lepšie podmienky pre ich obhospodarovanie a akým spôsobom bola zistená ich cena, treba považovať za celkom nedostatočný a zakladajúci nepreskúmateľnosť rozhodnutia o dedičstve. Odvolací súd tieto nedostatky neodstránil, preto aj jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Tým, že konštatoval nezistenie žiadneho pochybenia v rozhodnutí prvostupňového súdu, neprekážal mu zjavný rozpor medzi tou časťou odôvodnenia prvostupňového uznesenia, v ktorej sa uvádza, že manžel poručiťky mal na pojednávaní potvrdiť vloženie sumy 100 000 Sk z vlastného majetku poručiťky do spoločného majetku, a obsahom spisu, z ktorého zo zápisnice o prejednaní dedičstva z 12.11.2002 (č.l. 97) vyplýva, že manžel poručiťky so zohľadnením tejto sumy pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nesúhlasil a tvrdil, že išlo o sumu investovanú do spotreby domácnosti. Neodôvodnil tiež, prečo považoval za správne vychádzať pri stanovení hodnoty bezplatného plnenia (daru) zo znaleckého posudku, ktorý zisťoval cenu nehnuteľností ku dňu smrti poručiťky, a nie z hodnoty v čase poskytnutia tohto plnenia.

Nepreskúmateľnosť uznesenia odvolacieho súdu, majúca za následok i jeho nepresvedčivosť, je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma

možnosť riadne konať pred súdom. So zreteľom na uvedené dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu ako i rovnakou vadou postihnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. mája 2008

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :